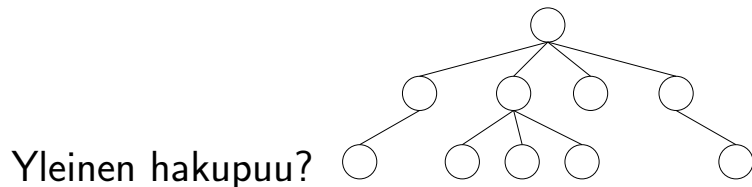

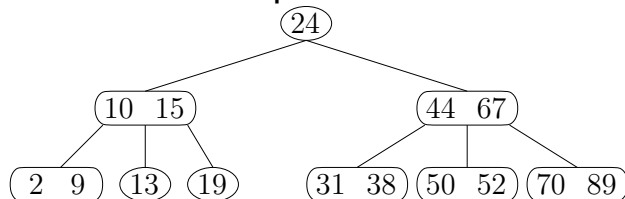
Binäärihakupuu

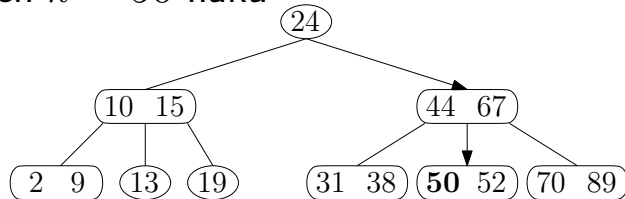
Yleinen hakupuu?

Monitiehakupuu (multi-way search tree)

Esimerkki monitiehakupuusta

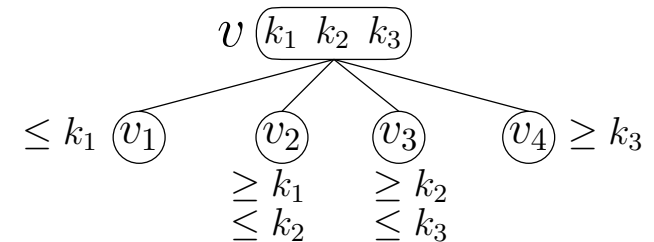

Avaimen $k = 50$ haku

Monitiehakupuu (multi-way search tree)

Monitiehakupuu:

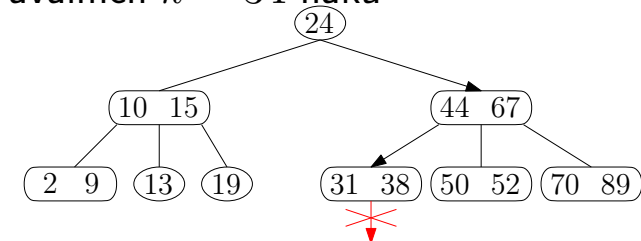

- d lapsisolmua $\Leftrightarrow d - 1$ avainta
- lapsen v_i alipuun avaimet $\geq k_{i-1}$ ja $\leq k_i$
- ▷ $k_0 = -\infty, k_d = \infty$

Sisäsolmuissa vähint. yksi avain $\Rightarrow$ vähint. 2 lasta

Monitiehakupuu (multi-way search tree)

Esim. avaimen $k = 34$ haku

Haun työmäärä per solmu? Miten solmun v avaimet k_i , alkio x_i ja lapsisolmut v_i talletetaan?

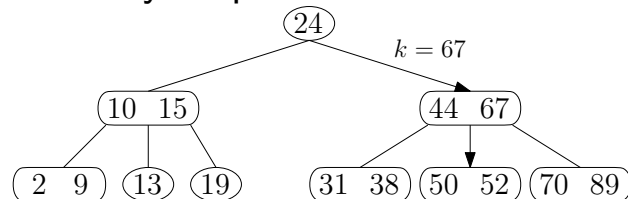
- sekvenssi $\Rightarrow$ työ $= \mathcal{O}(d)$ (d : lapsilkm)
- esim. AVL-puu $\Rightarrow$ työ $= \mathcal{O}(\log(d))$

Käsiteltyjä solmuja? $\mathcal{O}(h)$ (puun korkeus)

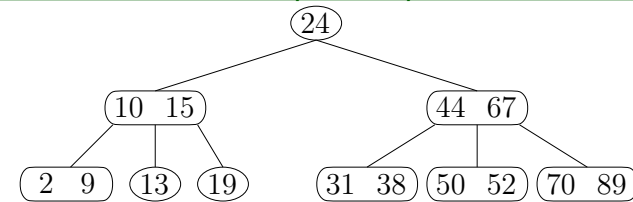
B-puu: monitiehakupuu, jossa:

- **minimiaste** t ($t \geq 2$)
  - ▷ kullakin sisäsolmulla vähintään t lasta
  - ▷ kullakin solmulla vähintään $t - 1$ avainta
  - ▷ paitsi juuri: jos puu ei tyhjä, juurisolmulla vähintään 1 avain ($\Rightarrow$ vähintään 2 lasta)
- kussakin solmussa korkeintaan $2t - 1$ avainta
  - ▷ $\rightarrow$ korkeintaan $2t$ lasta
- jokainen lehtisolmu samalla tasolla

Avaimen k lisäys B-puuhun

- edetään avaimen k hakupolku lehtisolmuun asti
  - ▷ jos $k_i = k$, jatketaan esim. vasemmalle (lapseen v_i)
- avain k lisätään omalle paikalleen lehtisolmussa (avainten lineaarinen järjestys)

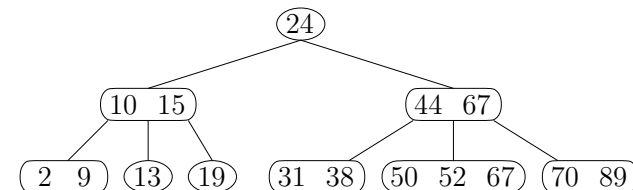
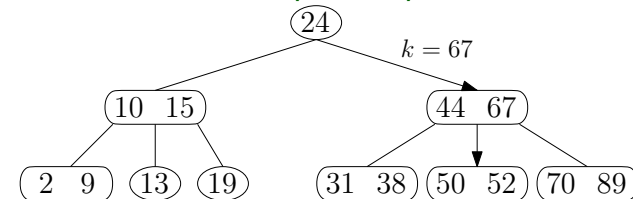

B-puu, jonka minimiaste on $t = 2$: **(2,4)-puu**

- sisäsolmulla saa olla 2, 3 tai 4 lasta

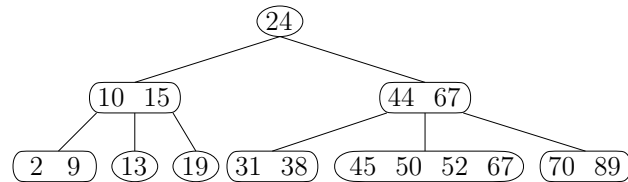
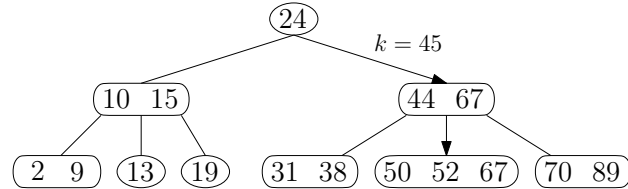
n -solmuisen B-puun korkeus h ?

- väh. t lasta, lehdet tasakorkeudella $\Rightarrow h \leq$ täydellisen t -asteisen puun korkeus $= \mathcal{O}(\log_t(n))$

Tasapainotettu monitiehakupuu: B-puu

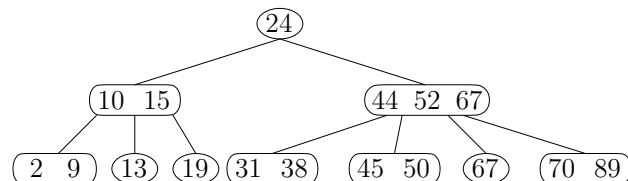
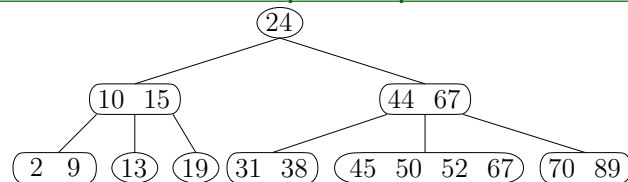
Lisätään edelleen $k = 45$

B-puussa sallittu $2t - 1$ avainta

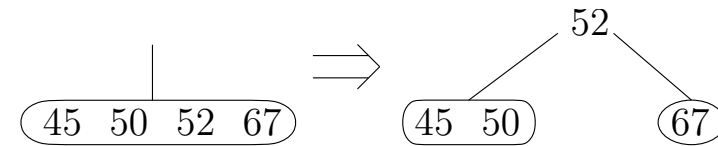
- Solmussa $2t$ avainta $\Rightarrow$ ns. **ylivuoto**

Tasapainotettu monitiehakupuu: B-puu

Tasapainotettu monitiehakupuu: B-puu

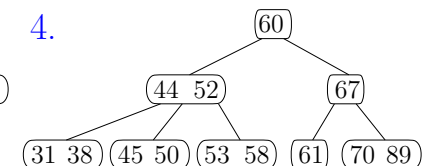
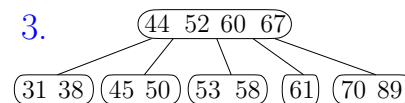
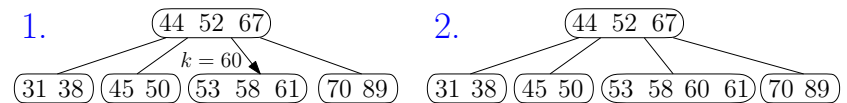
Ylivuodon korjaaminen

- solmu jaetaan kahtia:
  - ▷ t avainta yhteen solmuun
  - ▷ 1 avain lisätään vanhempaan
  - ▷ loput $t - 1$ toiseen solmuun
- jos ei vanhempaa (jaettiin juuri), luodaan uusi juuri

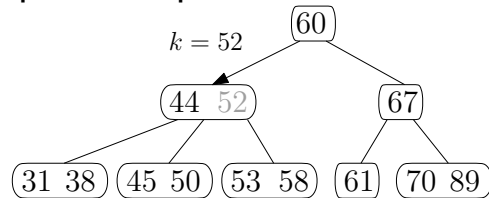
Tasapainotettu monitiehakupuu: B-puu

Jako voi johtaa vanhemman ylivuotoon

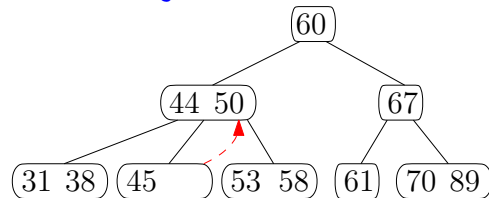

- ylivuotojen korjauksen työmäärä? $\mathcal{O}(t \log(n))$
- solmun lisäys ainoastaan juurisolmun jaossa $\rightarrow$ lehdet säilyvät samalla tasolla

Avaimen k poisto B-puusta

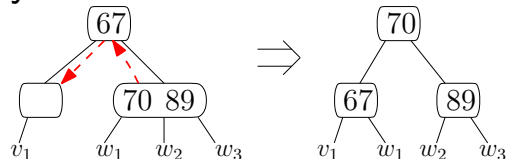

- jos k sisäsolmussa, korvataan edeltäjäavaimella
 ▶ myös seuraaja olisi ok, vrt. binäärihakupuu

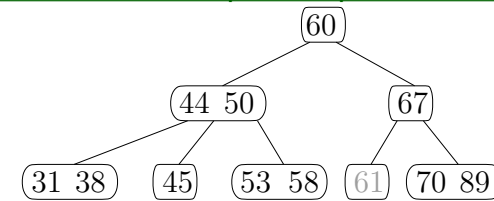

Solmun v alivuodon korjaaminen

- tapaus 1: solmulla v vierekkäinen sisar w , jossa yli $t - 1$ avainta

- tehdään **siirto**:
  - ▶ solmujen v ja w välinen avain solmuun v
  - ▶ solmun w solmun v puoleisin avain vanhempaan (äskän siirretyn avaimen tilalle)
  - ▶ solmun w solmun v puoleisin alipuu solmuun v (solmu/lapsimäärät tasapainoon)

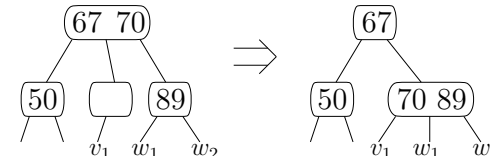

Poisto: lehtisolmun avainten lukumäärä pienenee

- aina ok, jos kyseessä juurisolmu
- muut solmut: B-puu vaatii, että avaimia vähintään $t - 1$

▶ solmussa $t - 2$ avainta $\Rightarrow$ ns. **alivuoto**

- tapaus 2: solmun v (kummallakin) vierekkäisellä sisarella w tasan $t - 1$ avainta

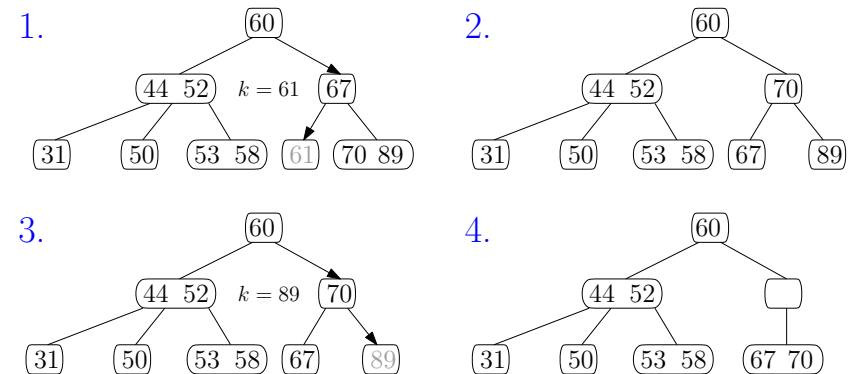
- tehdään **sulautus**:
  - ▶ solmujen v ja w avaimet sekä niiden välinen avain vanhemmasta uuteen solmuun v'
  - ▶ vanhemman avaimet/lapset vähenevät yhdellä
  - ▶ v' perii solmujen v ja w alipuut (solmu/lapsimäärien tasapaino säilyy)

Tasapainotettu monitiehakupuu: B-puu

- sulautus voi johtaa alivuotoon vanhemmassa
- alivuotojen korjauksen työmäärä? $\mathcal{O}(t \log(n))$
- alivuoto juurisolmussa: vain jos avaimia 0
  - ▷ tällöin juurella oltava tasan 1 lapsi → vanha juuri pois, tilalle sen ainoa lapsi (lehtisolmut pysyvät samalla tasolla)

Tasapainotettu monitiehakupuu: B-puu

Vielä yksi esimerkki poistoista

Tasapainotettu monitiehakupuu: B-puu

Vielä yksi esimerkki poistoista...

